ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ.

ਬਨਾਮ

ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਕਾਸ ਸੰਮਤੀ, ਸ਼ਿਵਦਾਸਪੁਰਾ

(2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3505)

ਜਨਵਰੀ 07, 2019

[ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ ਅਤੇ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ, 19081.100 ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ-ਰਾਜ ਦੀ ਉੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਐਸ.100 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਨਿਪਟਾਰਾ - ਮਾਮਲਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਕੋਰਟ

ਆਯੋਜਤ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਉਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਆਮ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ (ਮਸਲਿਆਂ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ। ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। [ਪਾਰਾ 9, 10 ਅਤੇ 12] [61-E-F: 62-ਏ -ਬੀ]

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3505।

ਜੈਪੁਰ ਬੈਂਚ, ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ 20.04.2007 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਐਸ.ਬੀ. 2007 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 186।

ਅਜੈ ਚੌਧਰੀ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ. 1. ਇਹ ਅਪੀਲ 20.04.2007 ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਆਰਾ, ਜੈਪੁਰ ਸਥਿਤ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। 2007 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.186 ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 2003 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ: 37 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 15.07.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

2. ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

3. ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ। ਉਹ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

4. ਸੋਸਾਇਟੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਮੁਦਈ) ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ) ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਬੱਚਿਆਂ) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 26.09.2002 ਦੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 38 ਵਿੱਚ 2000 ਦੇ ਫੈਸਲੇ/ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਮੁਦਈ) ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ (ਰਾਜ) ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 2003 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 37 ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 15.07.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

6. ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਪੀਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

7. ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

8. ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਸੁਣੇ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

9. ਸਾਡੀ ਸਮਝੀ ਹੋਈ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਰਾਜ) ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਮਾੜੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

10. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਆਮ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ (ਮਸਲਿਆਂ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ।

11. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਵੀ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਕੋਡ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ (ਸਵਾਲਾਂ) ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸੁਣਵਾਈ।

12. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਰਾਜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕੌਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕੌਣ ਹੈ, ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ , ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜੇਕਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

13. ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ.

14. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਮਪੱਗਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 186/2007 ਦਾ ਮੁੜ ਤੋਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ (ਸਵਾਲਾਂ) ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ (ਮੁਦਈ) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ।

16. ਅਸੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ।

17. ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

18. ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate